Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 105. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го ТРАВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 11, 1978 No. 105. VOL. LXXXV.

ДРУЖИНА АРКАДІЯ ШЕВЧЕНКА ПОПОВНИЛА САМОГУБСТВО — КАЖЕ МОСКВА

Москва. — Ленгіна Шевченко, дружина Аркадія Шевченка, колишнього високопоставленого совєтського дипломата, який займав пост заступника генерального секретаря Об'єднаних Націй для справ Ради Безпеки, поповнила самогубство в Москві, згідно з інформаціями совєтських джерел. Тіло Л. Шевченко знайдено в шафі її помешкання, твердять совєтські джерела, два дні після смерти, яка мала наступити в наслідок надмірного вжиття пігуль на спання.

Проф. Ігор Шевченко в науковій поїздці до Австралії

Кембридж, Масс. (ФКУ). — Проф. Ігор Шевченко, світової слави візантолог, видатний вчений, співдиректор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, виїхав до Австралії на запрошення кількох університетів тієї країни, в якій перебуватиме від 8-го до 30-го травня. Це вперше в історії Австралії влаштовують там конференцію візантологів і наш науковець є почесним гостем та доповідачем на тій конференції.

Проф. Шевченко відвідає університети в Сіднею, Камберрі, Мельборні та Перті. При нагоді тієї поїздки відвідає також ряд країн Далекого Сходу.

Проф. Ігор Шевченко є редактором журналу „Гарвард Юкренієн Стадіс", бере участь в загальних та спеціялізованих Семінарях українознавства, активно працює, попри свою спеціялізацію (департамент клясичних наук), як один з першорядних професорів Гарвардського університету, в рамках центру україністики тієї високої школи.

Проф. Шевченко є членом Американської Академії Наук, членом Австрійської Академії Наук у Відні та Італійської Академії Наук в Палєрно.

В Австралії проф. Шевченко намагатиметься сконтактуватись з українцями в тій країні, щоб у дружній зустрічі затіснити зв'язки та поінформувати українців Австралії про розвиток українських студій в Америці.

Міжнародне відзначення двох українських церков

Торонто (Н. Н.) — Престижевий міжнародний архітектурний журнал „Архітекчурал Ревю" з Лондону в Англії помістив в квітневому числі статтю, присвячену двом новим церквам проєкту проф. Радослава Жука: церкві Пресв. Трійці в Кергонксоні, біля Союзівки, і церкві Пресв. Євхаристії в Торонто. Стаття, під заголовком „Стиль Жука", починається такими словами: „Навіть коли існування українських католицьких церков в Північній Америці не є новиною, церкви, проєктовані Радославом Жуком, виявляють несподівану свіжість і вміння віддзеркалити характер народної архітектури українських гір. Українці завжди боролися за свою культурну ідентичність, як під гнітом вдома, так і на вигнанні за кордоном". Далі слідує згадка про еміграцію та обряд і докладний опис обидвох церков, з фотографіями і плянами.

Поява двох українських церков в частині „Світ" цього впливового журналу, поруч з новою будівлею славного італійського архітекта Мікелюччі, це незвичайне признання для української архітектури. Вони, разом з трьома ранішими церквами Жука, правдоподібно, єдині українські будівлі двадцятого століття, які появилися в світових професійних виданнях. Беручи до уваги, що міжнародні архітектурні журнали поміщують тільки твори особливої мистецької вартости і архітектурного значення, публікацію цих двох нових церков треба вважати великим українським культурним досягненням.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

СВЯТО ГЕРОЇВ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Заходами Організації Українського Визвольного Фронту тут в неділю, 14-го травня ц. р., о год. 3-ій по полудні в Домі СУМА при 301 Палісейд евеню відбудеться Свято Героїв і відзначення 40-ої річниці з дня трагічної смерти полк. Євгена Коновальця, основоположника ОУН і Провідника цієї Організації на протязі багатьох років. У програмі: Апель молоді та камбатантських організацій; святочна промова — Микола Грицковян; виступ Співочого Гуртка старших юначок СУМА під керівництвом О. Кибала; деклямація — Оля Шкафаровська; виступ Ансамблю Бандуристів — керівник Володимир Юркевич; сольоспів бас-баритон Стефан Шкафаровський.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 2-ГО ВІДДІЛУ ООЧСУ

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 13-го травня ц. р. (а не в неділю, як було інформовано раніше), о год. 6-ій по полудні в Домі ОУВФ при 136 2-га евеню відбудуться Річні Загальні Збори 2-го Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України із звичайним порядком нарад та вибором нової Управи Відділу на діловий 1978-79 рік. У зборах візьмуть участь представники Головної Управи ООЧСУ. Теперішню президію Відділу очолюють: Богдан Качор — голова, Степан Чума — секретар.

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Танцювальний Ансамбль „Волошки" влаштовує тут в суботу і неділю, 20-го і 21-го травня ц. р., о год. 7:30 і 4-ій в театрі Ля Салл коледжу при 20-ій вулиці і Олней евеню — Концерт українських танців та музики. Мистецький керівник Ансамблю — Зоя Граур-Корсун. Квитки можна набувати в танцюристів, або в крамниці „Оріон".

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

Філядельфія, Па. Заходами Товариства Українських Інженерів Америки — Відділ у Філядельфії тут в суботу, 13-го травня ц. р., о год. 5-ій по полудні в Домівці Товариства при 4814 Н. Брод вулиця відбудеться Товариська Зустріч.

СЕН. ПЕРСІ ПРОТИ ЗМІН НАЗВ „РАДІО СВОБОДА" І „РАДІО ВІЛЬНА ЕВРОПА"

Вашінгтон. — Канцелярія республіканського сенатора Чарлса Персі з Іллінойс інформує, що не зважаючи на те, що 4-го травня Підкомісія сенатської комісії для закордонних справ 3-ма голосами проти 2-ох підтримала пропозицію змінити назви радіовисилень „Радіо Свобода" і „Радіо Вільна Европа" на „Корпорація для Східньо-Західніх Передач", сен. Персі продовжуватиме старання задержати дотеперішні назви згаданих станцій, „бо ті назви багатозначні для слухачів на Сході і приятелів на Заході.

У Сенатській підкомісії сенатора Персі підтримав сен. Говард Бейкер із Теннесі, лідер Республіканської меншости в тій Палаті Конґресу, а за зміною в назвах заявилися демократичні сенатори Джордж МекҐоверн із Південної Дакоти, Клейборн Пелл із Ровд Айленду та Джозеф Біден із Делавару. Прихильники зміни твердять, що дотеперішні назви радіостанцій, які надають програми до Совєтського Союзу і його сателітів у Східній Европі, нагадують часи „холодної війни" і тому повинні бути змінені. Натомість Персі і Бейкер противляться змінам, бо вважають, що слухачі звикли до дотеперішніх назв і ці назви мають для них значення, а „Корпорація для Східньо-Західніх Передач" звучить дуже „бизнесово" і не викличе жадної емоційної реакції з боку слухачів.

Канцелярія сен. Персі висловлює переконання, що етнічні громади в ЗСА, які походять з країн Східньої Европи, підтримають його становище і висловлять свою опозицію до запропонованих змін у назвах „Радіо Свобода" і „Радіо Вільна Европа". Сен. Персі видвигнув цю справу на засіданні цілої Сенатської комісії для закордонних справ, яке відбулося у вівторок, 9-го травня, і плянує продовжувати свої старання задержати дотеперішні назви згаданих радіовисилень.

Бжезіньскі займає антижидівське становище — каже сен. Вайкер

Вашінгтон. — Промовляючи в понеділок, 8-го травня, на бенкеті неурядового Комітету Американсько-Ізраїльських Публічних Справ, республіканський сенатор Ловелл Вайкер із Коннектикату заявив, що д-р Збігнєв Бжезіньскі, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, займає антижидівське та антиізраїльське становище, бо старається доказати, що американські жиди є „найбільшою перешкодою для переведення в життя політики уряду президента Джіммі Картера". Вайкер додав, що якщо б він був президентом ЗСА, то зразу звільнив би такого дорадника Білого Дому, бо становище Бжезіньского нічим не різниться від становища тих державних мужів, які в цьому і минулих сторіччях старалися звалити вину на жидів за всі проблеми їхніх урядів чи країн. Сенатор Вайкер твердив, що Бжезіньскі старається задовольнити арабів і переконати президента Картера, щоб покінчив з дотеперішньою політикою ЗСА, яка відзначається якнайкращими зв'язками з Ізраїлем.

Закиди сен. Вайкера категорично заперечив демократичний сенатор Деніель Мойніген з Ню Йорку, заявляючи на тому самому бенкеті, що знає д-ра Бжезіньского довгі роки і тому може беззастережно сказати, що чесність головного дорадника Білого Дому для справ крайової безпеки не підлягає жадним сумнівам.

Джеролд Шектер, співробітник Бжезіньского в Крайовій Раді Безпеки, з обуренням сказав кореспондентам, що „фальшиві і запальні заяви сенатора Вайкера навіть не заслуговують на відповідь", а Роберт Ліпшуц, правний дорадник президента Картера, заявив, що твердження Вайкера „переходять всі межі" і додав, що він, Ліпшуц, „як американець, член уряду і як жид", протестує проти заяв сенатора з Коннектикату.

Дейвид Берковіц признався до вбивства 6-ох осіб

Ню Йорк. — У понеділок, 8-го травня, 24-річний поштовий урядовець Девид Берковіц заявив у суді, що він є „Син Сема", який протягом одного року в Ню Йорку застрілив 6 осіб і поранив 7 інших, бо так йому наказали „нічні демони".

Жертвами Берковіца, якого поліція заарештувала 10-го серпня минулого року, були переважно молоді дівчата і жінки, які сиділи в автомобілях, але „Син Сема" теж тяжко поранив кількох чоловіків. Скріплені поліційні з'єднання пошукували за ним від 29-го липня 1976-го року, коли він з 44-каліб-рового пістолета застрілив 18-річну дівчину.

Кілька психіятрів ствердили, що Берковіц — це психопат, який з невідомих досі причин мстився на молодих жінках і дівчатах, але судові психіятри визнали його здібним стати під суд, бо він здає собі справу з поповнених ним злочинів і сам вважає, що повинен бути покараний.

68 випускників Менор Джуніор

Факс Чейс, Па. (МДК) — Врочисте закінчення академічного року в Менор Джуніор Коледжу пічнеться Божественною Літургією, відслуженою в авдиторії коледжу, в приміщенні будинку Матері Божої Неустаючої Помочі в четвер, 11-го травня 1978 р., о годині 5-ій вечора.

Божественну Літургію відслужать о. Ришард Семинак, капелян і о. монсіньор Расселл Данильчук, парох церкви Пресвятої Тройці в Карнегі, Па.

Шістдесят сім випускників одержать дипломи під час врочистої роздачі, що пічнеться походом студентів від Василіяди, бібліотеки коледжу, через Факс Чейс Ровд, до залі в будинку Неустаючої Помочі, о годині 6:45 вечора. Шістдесят три випускники одержать ступінь А.А (ассосіейт ін артс), два — диплом в нерухомому майні (ріл естейт), дві — свідоцтво стенографії.

Сестра Дія Стасюк, ЧСВВ, академічний декан коледжу, представить кандидатів. Дипломи роздаватиме президент коледжу, сестра М. Кляра, ЧСВВ.

Головним промовцем буде пані Линн Габщман, директор суспільних обслуговувань в Пеннсильвенійському шпиталі.

ВІЛЬНИЙ СВІТ ОБУРЕНИЙ ВБИВСТВОМ АЛЬДА МОРО, ЗАСУДЖУЄ ТЕРОРИСТІВ

Альдо Моро

Рим. — Увесь вільний світ та його провідники виявляють найбільше обурення вбивством італійськими терористами з „червоних бригад" схопленого ними 54 дні тому колишнього прем'єра Італії і кандидата на наступного президента країни Альда Моро, одного з найвидатніших сучасних італійських державних мужів з Християнсько-демократичної партії. Подірявленого щонайменше десяти кулями трупа Альда Моро знайдено тут в багажнику малого автомобіля французького виробу у вівторок, 9-го травня, після перехоплення поліцією анонімного повідомлення про вбивство Моро телефоном одного із його секретарів. Помальований на червоно автомобіль з трупом Альда Моро залишено в історичному центрі міста у безпосередньому віддалені від головних приміщень Християнсько-демократичної і Комуністичної партій, припинення співпраці яких в уряді є одною з головних цілей червоних терористів. Із перших повідомлень виходить, що Альдо Моро був вбитий мабуть того самого дня рано. Труп Моро був зодягнений в те саме убрання, в якому його схоплено, а в загинах штанів було повно піску, з чого вносять, що його вбито на якійсь пляжі.

Повідомлення про знайдення трупа вбитого терористами Моро сколихнуло до глибини публічною опінією не тільки в самій Італії, але і в багатьох країнах світу. В Італії всі прапори на державних будівлях спущено до половини машту на знак жалоби, по церквах відбуваються жалобні Богослуження, робітничі спілки проголосили протестаційний кількагодинний страйк. Подібні прояви жалоби, включно з коротким перерванням засідань урядів чи міжнародних агенцій відбуваються в усіх країнах Західньої Европи із рівночасними виявами найбільшого обурення та засуду терористів, злочин яких з убивством Альда Моро вважається замахом на самі основи демократичних систем.

БРЕЖНЄВ ПОВЕРНУВСЯ ДО МОСКВИ, „ПРАВДА" ХВАЛИТЬСЯ ЗМІЦНЕННЯМ ДЕТАНТУ

Москва. — Пресові агенства інформують, що Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, повернувся в понеділок, 8-го травня ц.р., до Москви. Як відомо, він перебував з чотириденною офіційною візитою в Західній Німеччині, де перевів ряд розмов з канцлером західньонімецького уряду Гельмутом Шмідтом й іншими політичними діячами та підписав ряд договорів, які, на його думку, не тільки забезпечили дальше тривання політики детанту між Сходом і Заходом, але також значно поширили співпрацю між СССР і Західньою Німеччиною в інших ділянках. Брежнєва в поїздці супроводжали міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико, перший заступник прем'єр-міністра Ніколай А. Тіхонов, міністер торгівлі Ніколай С. Патоліцев та інші особи з комуно-совєтської верхівки. В Мосвкі Брежнєва вітали члени Політбюра і ЦК КПСС, а газета „Правда" помістила довгий коментар, у якому прославляється „мирну" місію „генерального секретаря, яка не тільки скріпила співпрацю Західньої Німеччини із Совєтським Союзом, але також зміцнила загальну політику детанту, бо Західня Німеччина відіграє чималу ролю в західньому суспільстві". „Правда" назвала поїздку Брежнєва „найважливішою подією в міжнародному житті наших днів", кажучи, що потягнення і підписані договори відносяться не тільки до обидвох країн, але матимуть також вплив на інші країни світу. „Правда" відмічує, що Брежнєв, виступаючи на телевізії в Західній Німеччині, кількаразово підкреслював, що світ не може позволити собі на ще одну війну, бо така війна була б початком кінця цивілізованого світу, і закликав до поступового роззброєння. Це „послання" Брежнєва, на думку „Правди", було звернене не тільки до населення Західньої Німеччини, але також до народів усього світу.

Західні дипломати в Москві відмічують, що поїздку Брежнєва до Бонну дійсно можна вважати успіхом, вже хоч би тому, що канцлер Шмідт в розмові з Брежнєвим зумисно оминав тих драстичних справ, які могли порізнити в поглядах обидві сторони. Наприклад, справи совєтської політики в Африці, Берлін, невтронна бомба, НАТО, продаж атомових реакторів для Індії, Савдійської Арабії й інших країн — майже не були заторкувані в розмовах між Брежнєвим і Шмідтом. Крім того Шмідт повністю погоджувався з совєтським верховодою в таких справах, як скорочення стратерічної зброї, зміцнення політики детанту, скорочення військових частин в Центральній Европі тощо. Якщо б не було поступок у цих справах, совєтсько-німецькі переговори виглядали б дещо інакше. Політичні спостерігачі висловили думку, що також переговори про скорочення стратегічної зброї, які тепер ведуться між ЗСА і СССР, можуть закінчитися успішно, якщо будуть вестися в дусі переговорів в Бонні. Тому у Вашінґтоні з деякою нетерпеливістю очікують на приїзд Ґромика, а може навіть самого Брежнєва у пов'язанні роззброєневою сесією Генеральної Асамблеї ОН, яка має початися в останньому тижні травня.

Військова хунта в Афґаністані розпочала чистку

Кабул, Афґаністан. — Ройтер інформує, що військова хунта, яка зробила переворот, вбила короля Дауда і його родину та покликала до життя новий уряд під керівництвом прем'єр-міністра Нур Махоммеда Таракі, розпочала широкозакроєну чистку в Адміністрації, викинувши з праці не тільки багатьох міністрів і членів королівської династії, які керували державою понад 130 років, але також звільнивши тисячі цивільних урядовців на різних постах, які були затруднені колишнім урядом короля Дауда. Звільнено з роботи також понад 60 працівників міністерства закордонних справ, а всі амбасадори одержали зарядження повертатись на батьківщину і складати свої мандати новому лівому урядові. Багато дипломатів не повернулись до місць своєї праці, і ніхто не знає місця їхнього перебування. Переводиться також чистка в міністерстві внутрішніх справ, якому підлягає поліція, розвідчі агенції тощо. Замінено також майже усіх голів провінційних урядів і на їхнє місце покищо поставлено військовиків. Радіо Афганістану і одинока газета урядової партії „Кабул Таймс" заповідають дальші чистки з метою усунути від влади „капіталістів" та прихильників вбитого монарха Дауда. Вміжчасі наспіла вістка, що Китайська Народна Республіка визнала новий уряд Афганістану і своє рішення передала на руки афганістанського амбасадора в Пекіні д-ра М. Ясіна Гзіма.

Мадярська меншина в Румунії протестує проти дискримінації

Букарешт, Румунія. — Лідери мадярської меншини в Румунії розпочали протести проти утиску, що його стосує супроти них румунська адміністрація, намагаючись затерати культурні традиції мадярів і перетоплювати їх в румунському казані. Утиски проявляються у декількох напрямках, наприклад, урядові румунські чинники ізолюють мадярських лідерів, замикають мадярські школи, які ще тут й там існували, ліквідують клюби, не приймають на працю, якщо в листку зголошення подана мадярська національність, тощо. В Румунії, як подають статистики, на 21 мільйонів населення є 1,7 мільйона мадярів. Проти цих форм дескримінації запротестували також мадярські організації у країнах вільного світу, розіславши, користуючись документами надісланими мадярською групою з Румунії, відповідний меморіял до урядів майже усіх країн західнього світу. У своїй поїздці на захід румунський верховода Нікої Чаушеску мав чимало клопотів, бо мусів вияснювати ситуацію.

Уряд заборонив продаж контроверсійних інструментів для Китаю

Вашінгтон. — Департамент торгівлі інформує, що ще минулого тижня повідомив фірму Дедалус Ентерпрайзес із Енн Арбор, Мічігену, що вона не може продати комуністичному Китаєві інструментів для геологічних дослідів, бо ті інструменти, розміщені на літаках, не тільки спроможні виявляти поклади вугілля і нафтової ропи, але також можуть бути використані для військових цілей. Речник згаданого Департаменту сказав, що якщо б Пекін одержав цю апаратуру, то міг би переловлювати депеші американських збройних сил, що становило б загрозу для безпеки ЗСА.

Ален Паркер, президент фірми Дедалус Ентерпрайзес, заявив кореспондентам, що рішення Департаменту торгівлі „несправедливе", бо китайські чинники запевнили його, що інструменти будуть вживані тільки для геологічних дослідів, а не для військових цілей. Паркер сказав, що його фірма внесе апеляцію до Міждепартаментальної Комісії, а як треба, то навіть до Білого Дому.

Згадана фірма ще в 1972-му році почала переговорювати з Пекіном щодо продажу тих інструментів, але до остаточного порозуміння дійшло щойно в 1977-му році. Під сучасну пору в Енн Арборі перебуває група китайських науковців, які одержують інструкції щодо вживання цих інструментів. Ален Паркер вказав на факт, що Державний департамент видав в'їздні візи цим китайським науковцям, знаючи причину їхнього приїзду, а тепер Департамент торгівлі заборонив продаж. Пекін обіцяв заплатити 2.8 мільйона долярів за геологічні інструменти.

Мондейл запевняє Австралію щодо співпраці для оборони

Канберра, Австралія. — Віцепрезидент Волтер Мондейл у понеділок, 8-го травня, запевнив уряд Австралії, що ЗСА продовжуватимуть держати сильні військові частини на обширах Тихого та Індійського океанів і співпрацюватимуть з усіми союзниками на тому обширі на оборонному відтинку.

Мондейл, продовжуючи свою 12-денну поїздку по країнах Південно-Східньої Азії і Тихого океану, прибув до Австралії з Індонезії, відвідавши раніше Філіппіни і Тайланд. Після триденних нарад з австралійським прем'єром Малколмом Фрейзером, віцепрезидент Мондейл заявив кореспондентам, що військова фльота ЗСА візьме участь у спільних маневрах з австралійською фльотою, які правдоподібно проходитимуть в жовтні на Індійському океані. Заявляючи, що невірними є поголоски, мовляв Америка „зменшуватиме свою присутність на Далекому Сході", віцепрезидент Мондейл запевнив, що уряд президента Джіммі Картера вповні виконає свої зобов'язання відносно оборонного пакту АНЗУС, членами якого є Австралія, Нова Зеляндія та ЗСА, як теж відносно всіх інших союзників.

Поїздка Мондейла частинно має на меті запевнити країни Південно-Східньої Азії і Тихого океану, що ЗСА додержаться всіх оборонних зобов'язань і що заплановане відтягнення американських піхотинних частин з території Південної Кореї не послабить оборонної спроможности вільного світу на тому обширі. Під час цієї поїздки Віцепрезидент теж видвигав питання пошанування прав людини, зокрема у своїх виступах в Індонезії та на Філіппінах.

З Австралії віцепрезидент Мондейл відлетів до Нової Зеляндії, а звідтіля повернеться до Вашінгтону.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ц. міс. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і „money orders" виставляти на „Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Еспанія і НАТО

Джеймс М, Маркгам, европейський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс'', вже неодноразово заторкував на сторінках названого часопису питання статусу теперішньої демократичної Еспанії, а головно приступлення її до зорганізованої европейської спільноти, зокрема до Північно-Атлантійського Оборонного Союзу і Европейського Економічного Ринку — військового і економічного бльоків, які мають за завдання не тільки вдержувати Европу на високому економічному поземі, але також боронити її всякими засобами проти агресії з боку комуно-московських імперіялістів й інших східніх сусідів, членів Варшавського Пакту. Дискусія, яка тепер інтенсивно ведеться в політичних колах Еспанії і на сторінках преси, вказує, що деяка частина еспанців, головно молодше покоління, бажали б бачити Еспанію невтральною країною, непов'язаною з жадними, головно військовими бльоками. Еспанія, як відомо, помимо тиску деяких держав, зокрема гітлерівської Німеччини, зуміла в Другій світовій війні задержати невтральність, хоч це якоюсь мірою відбилось на послабленні її економіки і було причиною зубожіння населення. Хозе Рамон Лязуен, парляментарист ,член політичної урядової партії Демократичного Центру і дорадник прем'єра в ділянці закордонної політики, заявив, що опінія в користь приступлення Еспанії до НАТО і ЕЕР абсолютно перевищує думку тих, які противляться цьому, але навряд чи можна говорити про велику охоту еспанського народу приступати до згаданих військового й економічного бльоків, помимо того, що на еспанській території розташовані летунські і морські бази ЗСА й Еспанія, теоретично беручи, вже являється співучасником діяльности НАТО.

Цікаво при тому згадати, що обидва політичні мужі, відповідальні за сьогоднішню політику і безпеку Еспанії — король Хуан Карльос і прем'єр-міністер Адольфо Суарез, — належать до прихильників приступлення Еспанії до НАТО, але одночасно вважають, що це питання, якщо воно буде піднесене у парляменті чи буде передане під референдум народу, може стати початком кінця теперішнього уряду і спричинитись до наростання нових внутрішніх труднощів у країні. Друга по величині Соціялістична партія Філіпа Гонзалеса і Комуністична Сантіяґа Каррільйо з її трьома фракціями знайшлися, як треба було сподіватися, в таборі противників приступлення і всіма засобами піддержують тих парляментаристів та політиків, які проповідують невтралітет, бо, мовляв, тільки невтральні країни мають змогу маневрувати і вести елястичну політику, натомість бльоки підпорядковані виключно великим державам і мусять слухатися їхніх заряджень.

Комуно-московські агресори, які також надіялись на якусь користь, а особливо, як інформує еспанська газета „Ель Люча'', на користування пристанню Альхесірас, недалеко Ґібральтару, щоб там, під плащиком розбудови „рибної бази'', влаштувати свою точку опору для військової фльоти, стали по боці лівих. Тому „опозиціонери'' мають природного „союзника'' у кремлівських верховодів, які вдарили у великі бубни пропаґанди, мобілізуючи світову опінію і лівих еспанців на боротьбу за „невтралітет'' Еспанії і проти її приступлення до західньоевропейських бльоків, особливо до НАТО. Аргументи Москви і лівих еспанців дуже схожі: бувши в НАТО, Еспанія, мовляв, не зможе вести незалежної внутрішньої і зовнішньої політики.

Конґресмен Джеймс Делейні відходить на емеритуру

Ню Йорк, Н. Й. — Конґресмен Джеймс Делейні з Квінсу, один з вісімох сеньйорів в Конґресі, голова Комісії правил Палати Репрезентантів та член багатьох інших комісій, великий прихильник поневолених Москвою народів, в тому числі українського, відходить цієї осені на заслужену емеритуру. Без жадних фанфар, без шуму і навіть без окремого писаного зізнання, 77-річний конґресмен Делейні, декан нюйоркської конґресової делеґації, покликав телефоном кореспондентів і заявив їм, що після глибокого передумання, він не буде більше кандидатом на перевибір в цьогорічних виборах. Делейні вперше був

М. Мстислав

ЖИДІВСЬКИЙ „ГОЛОКАСТ"

(2)

До речі буде згадати і те, що найбільша хвиля української еміграції до ЗСА і Канади викотилася саме із західніх українських земель, передусім як наслідок соціяльної несправедливости на тих землях. Безперебійно котилася вона 100 років, доповнюючись в останньому півстолітті людьми з усієї України. Тому до речі буде тут запитати жидівсько-американських ура-шовіністів, чи спроможні вони дати хоч якийсь доказ наявности „традиційного українського антисемітизму'' серед мільйонової маси українців у ЗСА і Канаді, де знайшлися українські люди з усіх земель України? Очевидно, НІ, бо ставлення українця до іншої людини однакове від Карпат до Кубань-річку.

А тепер перейдемо до Російської імперії, яка розрослася підбоєм сусідніх земель і народів та стала „тюрмою народів'', у якій від кількох віків осіла велика маса жидівського народу, зокрема в Україні і Білорусі. Москва ж ще від часів „вєлікіх масковскіх царєй і ґосударєй'' культивувала ненависть до „жідовіна'', а від часів „всеросійських імператорів'' обернула ту ненависть у засіб на збереження своєї імперії. Вона відгородила себе від жидів „чертою оседлості'', заборонивши їм мешкати напостійно на чисто московських землях. Найдовшою ця „черта'' була на лінії кордону між Москвою і Україною. Крім заборони жидам мешкати на московських землях, існувало цілий ряд інших рестрикцій, м. ін., їхнім дітям заборонений був вступ до шкіл на терені самої Московщини, а на інших землях, поза „чертою оседлості'', зокрема в Україні і Білорусі, приймали їх російські колонізатори до середніх і вищих шкіл лише за точно визначеним лімітом, себто, незначну кількість. Не зважаючи на все це, російський імперський уряд толерував жидів не лише на економічному відтинку, але й як носіїв російської культури на підбитих Москвою неросійських землях. Жиди ж, особливо їхня провідна верхівка, віддячувались і за таку толеранцію, віддячувались з ґідною подиву щедрістю. Москва ж, як відомо, не вірить навіть сльозам радости, а тому віддячилась жидам не словом, а ділом: — „бєй жідов — спасай Расію!''

Не знаємо, чи варто ще раз і раз пригадувати жидам відомі факти московського ставлення до них на неросійських землях, зокрема в Україні, от хоч би такий як „дело Бейліса'', яке було для жидів грізним попередженням Божого промислу і на яке, на жаль, жидівська верхівка не звернула належної уваги і не зробила таких же висновків із нього. А тим часом, це „діло'', викупане у ріках крови „безкровної'' Російської Революції 1917-1929 р.р., живе та актуальне ще й досі. Це „діло'' по-сьогодні кровоточить неповинною кров'ю жидів та інших під'ярмлених народів у теперішній російсько-комуністичній імперії. Чи бачать і як слід розуміють це відповідальні за майбутню долю жидівського народу його провідники? — годі сказати, бо нема на це доказів з боку відповідальних державних провідників Ізраїля. Щоправда, декади Сталіна, починаючи від 1937 р., „дело'' троцкістів і жидівських лікарів, спроба знищити жидівську масу у СССР у т. зв. „жидівській республіці'' на Сибірі та знущання над жидами в СССР і понині, — виростили серед українських жидів далекозорих жидівських патріотів, які усвідомили, що Бабин Яр ще не засипаний, а брами Ґулаґу і далі навстіж відчинені, передусім для українців і жидів. Ми радіємо наявністю таких наших земляків в Україні і поза її межами та готові з ними думу думати і працювати над нашим спільним майбутнім, бож спільно ми дійшли і до зловіщої пори і остаточного суду.

Та повернемо до „традиційного антисемітизму''. Вважаємо, що нема вже часу на перелік спільних українських і жидівських кривд з боку Москви. Зайвим був би і ще один перелік під цю пору всього того, що зробила і плянувала зробити для своїх громадян-жидів суверенна Українська Держава — Українська Народна Республіка, до трагедії якої, нема де правди діти, приклала руку й тодішня молодша ґенерація українських жидів. Такий перелік нехай, нарешті, зроблять самі жидівські патріоти. Нам же, українцям, треба не спізнюючись, виявити документально і перед цілим світом, що т. зв. „традиційний український антисемітизм'' — це стародавнє російське „лови злодія'', якими всяка Москва ще й досі з успіхом затуманює розум і вихолощує сумління у відповідальних за майбутнє всього світу провідників, зокрема ж у ЗСАмерики, що несуть найбільшу відповідальність за долю всього людства. Нам легко довести, що існував й існує „традиційний антисемітизм'', як та інфекційна зараза, яку Москва пробувала впорскнути в тіло української нації та, як стверджують теперішні жидівські вигнанці з Ук-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ КОНВЕНЦІЇ УНС

ПРО СЕКРЕТАРСЬКІ ТА ІНШІ СПРАВИ

Остання Конвенція вибрала Комісію секретарських справ у складі: Р. Припхан, Б. Зорич, О. Олек, М. Нич і П. Сильвак. Комісія та опрацювала ряд резолюцій та рекомендацій і передала їх до затвердження Конвенції. Конвенція деякі резолюції прийняла, інші перевела до рекомендацій.

Від останньої Конвенції проминуло 4 роки. Тому, що гряде нова Конвенція, хочу із перспективи часу ті справи проаналізувати; що виконано та що належало б ще виконати, зглядно передати до вирішення Конвенції. Торкнусь тільки найважливіших справ. Зачну від фінансових.

1. Секретарську винагороду за зібрані вкладки підвищено із 7% до 81/2%. Теперішня Конвенція повинна підвищити її до 10%. Це збігається із рекомендаціями голови Головної Контрольної Комісії УНС на річних нарадах Головного Уряду у травні 1977 р.: „Розглянути можливість підвищення винагороди за збірку вкладок секретарям Відділів, які є основою забезпеченевої та братської діяльности Українського Народного Союзу''.

2. Підвищити стипендійний фонд до $20,000.00. Переведенням у життя цих двох справ повинна зайнятися Фінансова Комісія.

3. Підвищено секретарям бонус за 1000-долярову грамоту із $10.00 до $12.50 (липень 1976). Треба підвищити до $15.00. Деякі союзи так платять. При тій нагоді хочу звернути увагу на одну аномалію. УНС все ще платить бонус за 500-долярову грамоту тільки 4 дол. Робиться це тому, щоби заставити секретарів забезпечувати членів на більші суми. Таж секретарі раді б записувати всіх на $50.000.00. Це, однак, від них не залежить. Трапляється, однак, що старший чоловік, часом уже на пенсії, хоче одержувати „Свободу''. Не може однак дозволити собі на 1.000-долярову полісу? Чи треба його відкинути? Думаю, що в тім випадку краще зв'язати його з Союзом 500-доляровою грамотою. Чому тоді кривдити секретаря? Тому конечно треба цей бонус підвищити або скасувати 500-долярові грамоти взагалі.

4. Підвищено бонус за АДД грамоту із 4 дол. до 5 дол. Більше за ту грамоту годі вимагати.

5. Конвенція рекомендувала, а річне засідання Головного Уряду рішило піднести висоту дивіденди. Досі нічого у тій справі не зроблено. Пропоную піднести висоту дивіденди на 20%, а від термінових та виплачених грамот — на 50%, бо останні дуже відстають від таких самих американських поліс. Рекомендація п. I, Геврика у тій справі: „Розглянути можливість підвищити дивіденди УНСоюзу з огляду на постійну інфляцію та для поборювання конкуренції других забезпеченевих установ''.

6. Дивіденди виплачується тепер за розметом за січень слідуючого року. Давніше був травень. Комісія пропонувала грудень того ж самого року. Отже, члени, які кінчать виплачувати свої грамоти у грудні, тратять свої цілорічні дивіденди. Чи це справедливо? Попробуйте пізніше такого огірченого на УНС чоловіка, чи когось із членів його родини записати до УНС. Тому в інтересі УНС є виплачувати дивіденди згідно із розметом за грудень того самого року.

7. Старшим членам, що мають W і DP грамоти і належать принайменше 15 літ до Союзу, УНС виплачував при осягненні 80-го року життя дивіденди у висоті річних вкладок. Цей вік знижено до 79 років життя. Комісія пропонувала 77 років життя і цього треба б добитися на цій Конвенції.

8. Комісія пропонувала приймати без лікаря членів на такі забезпеченеві суми:

$10,000	до 35	року життя
5,000	до 45	„ „
3,000	до 50	„ „
2.000	до 55	„ „
1,000	до 60	„ „

Тільки першу рекомендацію проведено в життя ($10,000 до 35 р. життя). Варто б застановитися і над іншими. Дві останні вже прийняті у деяких Союзах. Цим Союз улегшить прийняття даних членів до УНС і рівночасно заощадить собі оплату за лікарську перевірку членів.

9. Видавати грамоти у клясі АДД до 60-го року життя.

10. Комісія пропонувала випрацювати нові роди членських грамот, щоб успішно конкурувати із іншими забезпечневими установами. Знаємо, що Головний Уряд випрацював 3 нові грамоти і одну з них уже випустив на ринок. Це ТР—65. Про її вартість є критичні голоси. Вона справді дешева, бо 75 дол. забезпечує члена на 1000 дол. до 23 року життя. Однак, у тому часі (8 до 23 літ) член не має жадного зв'язку з УНС і є питання, чи по такому довгому часі УНС зуміє даного члена віднайти, а якщо віднайде, то чи даний член схоче дану грамоту продовжувати уже як активний член.

Побачимо, які будуть дві інші грамоти.

Комісія представила останній Конвенції ще цілий ряд різних рекомендацій, однак, ними тут займатись не буду, бо хочу порушити ще кілька інших справ, зв'язаних з Конвенцією.

Вибори

Вибори на останній Конвенції, числення та перечислювання голосів принесли УНСоюзові багато клопотів, непорозумінь серед членства та захитали престиж цієї найбільшої української фінансової установи у вільному світі серед української громади. Не час тепер на подробиці, чи шукання винних. Ми повинні з наших похибок дещо навчитися і більше їх не повторювати.

Для того Головний Уряд створив Тимчасову Статутову Комісію під проводом д-ра І. Флиса. Комісія та опрацювала докладний правильник переводження виборів, який має виелімінувати всякі недотягнення під час виборів і перечислювання голосів. Проєкт був поміщений у „Свободі''.

До тих справ я хотів би дещо додати.

Вибори повинні бути переведені найпізніше у четвер ввечері, а висліди проголошені у п'ятницю рано. Всякі зажалення чи відклики відносно виборів можна вносити протягом цілого дня у п'ятницю. Якщо таких не буде, у п'ятницю ввечері або в суботу вранці повинно відбутись заприсяження новообраних урядовців, і воно повинно бути затвердженням та остаточним закінченням виборів. По присязі неможливі вже жадні зажалення чи відклики відносно виборів. Йдеться про те, щоби не повторилася історія із минулої Конвенції. Вибраний та заприсяжений на Конвенції головний радний довідується за два тижні зі „Свободи'', що він „видворений'' зі складу урядовців УНС на підставі нового перечислення голосів. Навіть ніхто не завдав собі труду повідомити його перед тим листовно чи телефонічно про ту зміну. А цього вимагає звичайна куртуазія.

Окружні Комітети

Головний радний д-р Б. Футей так висловився у тій справі на річнім засіданні Головного Уряду у травні 1977 р.: „Ми вже багато разів говорили про Окружні Комітети УНСоюзу, про їх компетенції і відношення до наших Відділів. Я особисто вже три роки запитую про цю справу. Але думаю, що після нарад голів Окружних Комітетів, які відбулися на Союзівці в суботу і в неділю, ця справа повинна бути предметом дискусії, і наші пропозиції в цій справі ми повинні поставити на Конвенції для одобрення''.

Дійсно, вже найвищий час, щоби Конвенція оприділила ролю Окружних Комітетів. Тепер вони властиво „висять в повітрі''. Без жадних компетенцій, без фінансових засобів. Як довго можуть вони так дальше існувати? З другого боку, як може Головний Уряд удержувати зв'язок з округою без Окружних Комітетів! Отже, вони потрібні. Тому Конвенція повинна признати їм певні права, а Головний Уряд постійні фінансові засоби.

Головні урядовці постійно підчеркують, що Комітети можуть заробити дещо грошей, коли виконають свої квоти на 75% чи 100%. Великим Округам часом тяжко виконати ті квоти. Чим тоді мають господарити?

Із нагородами за виконання квоти трохи дивна історія. Це так виглядає, коли б батько сказав своїм дітям: „Якщо будете справуватися, дам вам гроші, щоби ви мали за що купити мені дарунок''. Таж фонди, що їх Комітети денебудь роздобудуть, чи дістануть від Централі, зуживаються виключно для справ УНС. Отже, Головний Уряд, допомагаючи фінансово Окружним Комітетам, допомагає собі, бо ті гроші зуживаються виключно для росту і пропаґанди Союзу. Тому Окружні Комітети обов'язково повинні мати постійні фінансові фонди, якщо їхня праця має бути успішною.

Почесні члени

Які ж є права та обов'язки почесних членів? Нічого про те у статуті (вид. 1970 р.) я не знайшов. На мій запит Головна Канцелярія подала слідуюче: „Почесне членство введено рішенням Конвенції, яка навіть внесла окремий параграф про почесних членів до статуту. Отже, всякі зміни тепер теж вимагали б змін статуту. Число почесних членів обмежене статутом до однієї третини числа членів Ґоловного Уряду (1/3 із 26 — це 8). Почесне членство надає колишнім членам Головного Уряду, які відслужили в Уряді принайменше три каденції, Конвенція на пропозицію Головної Контрольної Комісії''. Як знаємо, почесні члени беруть участь у Конвенціях та річних нарадах Головного Уряду. На нарадах не мають права голосу, тільки дорадчий голос. Читаючи звіти із річних нарад, бачимо, що вони великої допомоги тим нарадам не дають. Деякі навіть забирають дорогий час своїми спогадами про „старі добрі часи''. Сантименталізм гарна річ, але чи УНС може собі на це дозволити? Таж участь почесних членів у річних нарадах коштує УНСоюзові добрих кілька тисяч долярів, а ті гроші можна б зужити корисніше, хоч би на стипендії.

А втім, почесні члени, як добрі союзовці, напевно ті справи зрозуміють і не вимагатимуть від Союзу спеціяльних коштовних привілеїв. Тому я пропоную, щоби почесних членів обмежити до Конвенцій, а на річні наради покликати деяких почесних членів тільки у вийняткових випадках. (Приміром: справа дому сеньйорів і т. п.). Права і обов'язки почесних членів повинні бути докладно обговорені на Конвенції і остаточні рішення у тій справі поміщені у статуті.

Прикінці хочу передати Конвенції одне побажання від Окружного Комітету в Чікаґо. Це справа привітів. Побажаним було б перенести їх на бенкет. Однак, де це не є мож-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Володимир Янів

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ЕКЗИЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У НАШІ ЧАСИ

(На конкретнім прикладі УВУ — на історичному тлі)

(3)

Саме можна дізнатися з нової публікації, на чому полягали рафіновані тортури в'язнів: жертва тортур була вкинута до малої й низької келії, в якій не можна було розпростуватися, ані лягти. До келії не було доступу повітря, так що катований за деякий час дусився за браком кисня й вмлівав. Тоді на деякий час відчинялися двері, і він прочунював, а тортури зачиналися знову. О. Прелат Волошин загинув у в'язниці по 51 днях мук.

Віднова УВУ в новій країні була облегшена фактом, що на терені Баварії зібралося до співпраці у той час 83 членів Педагогічної Колегії — із усіх українських земель. Студентів теж не бракувало — їх число досягло у той час числа 400. Зокрема позитивною була присутність в колі ініціяторів індивідуальности міри проф. І. Мірчука, габілітованого свого часу у Віденському університеті, що в часі між війнами сповнював функції Директора Українського Наукового Інституту у Берліні. З УВУ був він зв'язаний з першої хвилини його заснування. Основно спричинилися до розвитку УВУ його добрі зв'язки із німецькими науковцями, які то стосунки зумів проф. Мірчук відповідно використати. Проф. Мірчук, майже безперервно обираний Ректором УВУ, керував долею Установи таки до самої своєї смерти (1961). Він був переконаним приклонником західньої орієнтації українців, і поклав своїми численними добре арґументованими працями основи під цю орієнтацію. В той спосіб зумів він скоро розбудувати УВУ як важливий причілок в полі протиставлень між Заходом та Сходом, і саме ця роля посередника знайшла у децидуючих чинників багато зрозуміння, що й виявилося у активній допомозі.

До деякої міри сприятливим для розвитку УВУ було виникнення інших — подібних — установ, що паралельно заіснували у Мюнхені, як відомий університет допомогової орґанізації УНРРА, чи університет балтійських народів. Подібно, розвивав у Лондоні велику активність польський екзильний університет, який спирався на численну й добре у той час забезпечену польську еміґрацію; цей університет міг розраховувати також на поважну допомогу з боку англійських чинників. Саме тоді була рідка нагода призвести до певної співдії цих високошкільних установ для взаємної співдії, що могла тільки скріпити позицію. На жаль, вже розмірно скоро виявилися деякі із установ за мало життєздатними. Досьогодні утримався ще тільки польський університет у Лондоні, але й він радше замкнувся у собі й виявив замало промінювання назовні. Це тільки багата традиція і спеціяльно важливі й відповідальні завдання дозволили Українському Вільному Університетові перетривати, — звичайно, при вийняткових зусиллях. Сьогодні йдемо ми назустріч нашому 60-літтю!

При тому УВУ вийшов від цілком конкретних завдань. Насамперед треба було допомогти власній молоді покінчити студії, які їй довелося перервати у наслідку воєнних дій. У чужих університетах були їй студії утруднені за початковим незнанням чи недостатнім знанням мови, за невідомою системою навчання, за необхідністю врости в нове середовище, яке до цього було ще у післявоєнному ферменті. Треба ще пригадати, що у той час катедри славістики в чужих університетах були слабо обсаджені, — студій україністики не було взагалі. Це був однак в певнім сенсі і позитивний момент: ішлося про те, щоб якнайскорше піготовити певну скількість фахівців, які змогли б зайняти відповідні місця у З'єдинених Державах чи в Канаді. Розрахунок був дуже правильний: по перше, певна скількість молодих земляків отримала в той спосіб фах, який запевнював стосовну суспільну позицію (без конечности деклясувати себе); по друге — і це було незаперечно багато важливіше, із обсаджених катедр можна було протиставитися розпочатій офензиві русифікації й вирощування „советської людини" в Батьківщині. Все таки із катедр чи запосередництвом наукових конференцій було легше освідомлювати прилюдну опінію світу про правдиву ситуацію на Сході. Поруч із питанням русифікації дуже актуальною була проблема переслідування Церкви. Звичайно, жертвами переслідувань стали не тільки українці, — але ж саме українці належали до перших жертв релігійного переслідування, і саме українська католицька Церква належала до найважче діткнених; зрештою, саме на тому прикладі найкраще виявляється роля екзильного університету, коли він може служити не тільки власній спільноті, але й братнім народам, сприяючи їхнім дослідам, чи взагалі стимулюючи такі досліди, які відзначаються спеціяльною актуальністю. Ішлося про те, щоб події дослідити у всіх можливих подробицях і щоб всі факти були належно не тільки зафіксовані, але й удокументовані.

Між тим наука стала у Батьківщині знаряддям „зрівняння" людей у їх поставі й відчуваннях, — тотального перевишколу людей. Наука була в жалюгідний спосіб використана до пропаґандистичних цілей, при чому т.зв. дослідники не знали ніякого стриму перед простими фальшивками, чи тенденційними насвітленнями. Тому то сталося завданням УВУ, як теж завданням дослідників, які вийшли із УВУ, служити правді й спростовувати всі викривлення й фальшивки. Звичайно, з відповідним нюансованням від конкретного випадку до випадку подібні завдання ставали не тільки перед УВУ, але перед усіми науковими установами в екзилі, бо ж і доля всіх поневолених народів була у великій мірі подібна чи майже тотожна. Тому я на прикладі УВУ можу представити завдання будь-якого екзильного університету. Приклад УВУ це своєрідна „парс про тото" — вирізок, що вказує на завдання цілости. Завдання УВУ в данім випадку це приклад для завдань братніх установ.

Цей скорий й дуже надійний розвиток перших років спинили за деякий час (2-3 роки) дальші події, зокрема валютова реформа у Німеччині, яка захитала фінансовими основами еміґрації, а тим самим і установ, що їх еміґранти покликали до життя. Реформа з природи речі приспішила дальші переселення, зокрема переїзд до ЗСА й Канади. Масові виїзди, що зредукували до мінімум число українців у Німеччині, були поважною загрозою для життя й розвитку всіх установ, але зокрема наукових заведень. В рівній мірі професори, що й студенти мусіли чимскоріш виїздити із Німеччини, щоб зачинати розбудовувати свою екзистенцію на ново — на нових місцях поселення. Німецька Федеральна Республіка стояла ще перед своїм „господарським чудом" і тому вона сама не була в стані запевнити існування чужих установ. Правда, у найкритичнішім часі прийшла велика моральна допомога з боку гостинної баварської країни: Саме в часі відпливу студентів отримав УВУ, завдяки виявленій життєздатності, державне визнання із повними університетськими правами (промоції й габілітації). Сталося це 1950 р., завдяки невтомним зусиллям проф. Мірчука — за ректорату ученого світової слави д-ра Юрія Панейка, відомого дослідника адміністративного права.

Звичайно, ця чисто моральна допомога ще не розв'язувала питання утримання Університету — цілу структуру довелося перебудовувати. Коли в перших роках до основних завдань УВУ належало авдиторне навчання, яке кінчалося іспитами, риґорозами, обороною праць та промоціями, тоді у половині п'ятидесятих років саме воно, за браком студентів, відходить на дальший плян. Але іноді скрутне положення приневолює шукати нових шляхів. УВУ переставляється більше на дослідну працю із відповідними виданнями: Постають інститути, і в напрямі дослідної праці спрямовуються також семінарі при поодиноких катедрах. Саме в тому моменті, коли авдиторне навчання впало до зерового пункту, зачинають з'являтися „Наукові Записки" (1957) — рід річників, початково скромних, згодом щораз поважніших. Рівнобіжно іде спроба розбудувати заочне навчання, хоч саме в тому часі це ще не був відповідний час: більшість новопоселених (в тому числі також потенціяльних студентів) була ще на нових місцях занадто зайнята справами свого будня — зокрема заробітковою працею, і молоді важко ще тоді було думати про продовження студій.

[Продовження буде]

Теодор Царик очолив Відділ УККА у Вашінґтоні

Вашінґтон, Д:К: (р. к.). У неділю, 5-го березня ц. р. в приміщенні АУПЦеркви відбулись тут 12-ті з черги звичайні загальні річні збори Від. УККА, якими відзначено 15-річчя існування й працю Відділу УККА в Вашінґтоні. Зі звітів уступаючої Управи видно наскрізь позитивну й корисну працю цієї установи, як на внутрішньо-громадському, так і на зовнішньому відтинках. За уступаючу Управу звітували: мґр Юрій Нестерчук — голова, мґр Теодор Царик — заступник голови, інж. Богдан Демчишин — фінансовий референт, мґр Богдан Скасків — за внутрішню комісію, за неприсутнього секретаря Відділу інж. Теодозія Дячка склав звіт Ю. Нестерчук. Відділ УККА зібрав рекордову суму на УНФонд — 2,200.00 дол., чим здобув одне із передових місць у збірці. Зі зовнішньої праці треба підкреслити допомогу у зорганізуванні й веденні роботи Українського Інформаційного Бюра в столиці ЗСА, зокрема видної праці голови Відділу, директора Бюра інж. Ю. Нестерчука. Відзначення 60-ліття Української Державности в Конгресі ЗСА, та наладнання й постійного вдержання дружніх зв'язків з іншими національними групами тощо.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі та ділової і дружньої дискусії, на пропозицію голови Номінаційної комісії проф. Миколи Кормелюка, майже одноголосно обрано нову управу Відділу УККА в такому складі: Теодор Царик — голова, на членів без приділення функцій: Б. Денисик, Т. Дячок, Б. Демчишин, Х. Оріщкевич, Т. Нестерчук, Х. Луцик, Ю. Ґутник, С. Дячок, Ю. Нестерчук, Ю. Волошин, І. Котлярчук. Контрольна комісія: С. Курилас, С. Бойчук, В. Романюк. Товариський суд: д-р М. Кушнір, Б. Скасків, О. Новосівська.

В часі зборів постанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано геройську смерть генерала Тараса Чупринки та бл. п. полк. Василя Рибака, члена основника Відділу УККА та його першого й довголітнього голови, який помер в жовтні 1977 р.

Новообраний голова Т. Царик, подякувавши за несподіваний вибір, звернувся до присутніх із закликом до співпраці в користь української громади Вашінґтону, а понад усе для добра нашої поневоленої Батьківщини - України, бо це ж наше завдання тут на чужині, про що писав сл. п. ген. Р. Шухевич — Т. Чупринка у своєму „Зверненні..."

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

26-ті Загальні Збори Відділу УККА в Сиракюзах

Сиракюзи, Н. И. (М. Л.). — У неділю, 16-го квітня ц. р., тут в українському Народному Домі відбулись Річні Загальні Збори Відділу УККА, з участю 50 платників Національного Фонду та в присутності почесного голови Івана Піґуляка. Збори відкрив д-р Олександер Гудзяк і відчитав порядок зборів, що його збори схвалили.

Збори одноголосно вибрали предсідником зборів проф. д-ра Івана Гвозду, а секретарем мґра Миколу Дупляка.

По виборі запропонованої комісії у складі — Миколи Годжака, Романа Шарана та Івана Волошина, збори вислухали добре приготованих звітів з діяльности.

Звітування розпочав голова д-р О. Ґудзяк, який подав сумаричний звіт за діловий рік та подякував усім членам Управи за гармонійну й успішну співпрацю. Далі слідували звіти діловодів Управи — секретаря Миколи Павліва, касира Івана Пиндуса та Михайла Зарічного, найпильнішого довгорічного збірщика Національного Фонду, який в заступстві хворого Івана Сушняка подав, що разом із касиром Відділу та з Володимиром Мельничуком — від 145 особових платників (два платники сл. п. Микола Богайчук і сл. п. Володимир Кіцак померли в діловому році) та від 15-ох громадських організацій зібрано на Національнний Фонд загальну суму 2,355 долярів.

Звіти з окремих референтур склали: містоголова Павло Карпишин із дії культурно - імпрезової секції та д-р Михайло Логаза — за секцію зовнішніх зв'язків і преси.

Звіти виказали, що Управа влаштувала 7 імпрез, а саме: два Шевченківські концерти, концерт хору „Прометей" із Філядельфії, Свято Героїв, концерт Ганни Колесник, Листопадове Свято і врочисте відзначення 60-річчя Української Самостійности й Державности, з бенкетом та участю репрезентантів місцевих, повітових, стейтових та федеральних урядів, про які подано дописи до „Свободи". Крім цього Управа патронувала дві публічні доповіді, а саме д-ра Мирона Куропася на тему: „Праця у Білому Домі зі становища дорадника Президента в етнічних справах" та „Вага української вільної науки в Гарвардському Університеті" (ФКУ) і секретаря СКВУ мґра Юрія Шимка „Україна у зовнішніх зв'язках", як також брала активну участь у відзначенні Тижня Поневолених Націй.

Із місцевих мистецьких груп в імпрезах брали участь чоловічий хор „Сурма" та молодечі організації СУМА і Пласт.

З касового звіту І. Пиндуса присутні на зборах довідались, що оборот каси в діловому році виносив 16,370.47 дол., з приходами у сумі 8,562.50 і розходами 7,807.97 дол., та позитивним сальдом 754 дол. Із цього сальда Управа запропонувала, а збори схвалили пожертви на такі цілі: Т-во Свята Софія — Патріярший Фонд — 100 дол., Осередок Українських Студій у Гарварді 100 дол., Бюро УККА у Вашінґтоні — 100 дол., місцеве Т-во „Рідна Школа" — 100 дол., СКВУ — 50 дол., УВУ в Мюнхені — 50 дол., і Комітет Оборони Юрія Шухевича — 25 дол., Разом 525 дол. На СКВУ Управа перевела окрему збірку, яка дала суму 233 дол.

Голова згадав у своєму звіті про свою поїздку разом із Зенком Карпишином до Вашінґтону, де вони мали змогу поінформувати сиракюзьких конґресменів про конечність оборони політичних в'язнів в Україні та взяли участь у бенкеті в Капітолю під проводом сенадора Долла.

У дискусії над звітами було відносно багато, переважно конструктивних, голосів.

Мґр Михайло Рубич, голова Контрольної комісії, подав докладний звіт із перевірки усього діловодства Управи і ствердив взірцеве провадження усього діловодства Управи і ствердив взірцеве провадження усього книговодства, зокрема каси, і поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі із призначням.

В імені Номінаційної комісії Микола Ґоджак подав листу нової Управи з д-ром О. Ґудзяком на чолі і наступними членами: містоголова — Павло Карпишин — він же референт культурно - імпрезової секції, писар — Микола Павлів, касир — Іван Пиндус і його заступник Микола Велич, культурно - імпрезова секція — Павло Карпишин, Микола Дяченко й Роман Шаран, збірщики Національного Фонду — Іван Сушняк, Михайло Зарічний, Володимир Мельничук і Григорій Свєнціцький та референтура преси і зовнішніх зв'язків — д-р Михайло Логаза, д-р Іван Гвозда і Зенко Карпишин, і вільні члени — д-р Галина Клюфас, Микола Ґоджак, проф. Павло Маляр та Орест Недошитко. До Контрольної комісії: мґр Михайло Рубеч — голова, та проф. д-р Яків Гурський і Степан Грицик — члени. До Товариського суду: д-р Мирон Ткач — голова, Василь Петрів і Євген Гусак — члени.

Учасники Зборів наглядною більшістю голосів потвердили листу кандидатів і всі вибрані прийняли вибір, крім Григорія Свєнціцького.

Протягом трьох годин учасники зборів вичерпали програму і переобраний голова д-р О. Ґудзяк закрив збори, із висловом надії, що в черговому діловому році Відділ зможе виконати свої завдання із ще кращим успіхом.

ПРОПОЗИЦІЇ...

(Продовження зі стор. 2-ої)

ливим, тоді конечно треба скоротити їх до мінімуму, щоби не забирати Конвенції дорогого часу. Про те повинна подбати Президія. Кожного привітальника повинна вона докладно про те поінструктувати ще перед тим, заки допустить його до слова. Може в той спосіб вдасться нам дещо скоротити сесії Конвенції.

Цих кілька думок про актуальні справи Союзу подаю під розвагу делегатів. На Конвенції повинні ми докладно продискутувати, і якщо вони, або деякі з них покажуться корисними, прийняти їх, цим причинимося до дальшого росту Українського Народного Союзу

Роман Б. Припхан

Делегат 399-го Відділу УНС „Леви" в Чікаго

Велика українська виставка в престижевім музеї Клівленду

Комітет „Українська Спадщина" при Окружній Управі СУА в Огайо, заснований в 1974 році, займається розшукуванням предметів народного мистецтва і їх каталогуванням. В попередніх роках Комітет перевів кілька цікавих і успішних виставок в рамцях святкувань 200-ліття ЗСА і 100-ліття перших українських поселень в цій країні.

В 1977-78 роках Комітет посилив свою діяльність, використовуючи небуденну нагоду влаштувати виставку „Українські традиційні мотиви в тканинах і писанках" при співучасті і в приміщеннях музею історичного товариства The Western Reserve Historical Society. Музей знаходиться серед університетських забудовань в сусідстві Клівлендського Музею Мистецтва і нараховує коло 20,000 постійних відвідувачів — патронів. Музей видає журнал — двомісячник, 2,000 примірників, які висилає університетам, музеям, бібліотекам та науковим установам. У зв'язку з заплянованою виставкою, журнал за травень — червень помістив статтю голови Комітету „Українська Спадщина" Е. Бокар „Українські поселення в околицях Клівленду" та відомості про виставку. Світлина пам'ятника Лесі Українки в Культурному Городі Клівленду прикрасила обкладинку цього журналу.

Зріст в зацікавленні культурою і минулим етнічних груп, оцінка і сантимент до ручно створених предметів

(Закінчення на ст. 4-ій)

ПОДЯКА

13-го квітня 1978 року, з волі Божої, відійшла у Вічність, на 69-му році життя, моя Незабутня ДРУЖИНА

бл. п.

МАРІЯ КОНСТАНТИНІВНА СВІЧКАР

Цією дорогою хочу висловити свою подяку Всеч. о. Іванові Данилевичу, пароховi церкви св. Петра і Павла в Міллвілл, Н. Дж., за відправлення Панахиди та похоронного чину. Щире спасибі диригентові п. Козарчукові і всім Хористам.

Дякую Тим, що надіслали квіти, всім Присутнім на Панахиді і на похоронах.

Дякую Всім, що зложили пожертви на семінар св. Софії в Бавнд Бруку, Н. Дж., як невянучий вінок.

Хай Всевишній винагородить Всіх, а Покійній нехай буде вічна пам'ять.

Горем прибитий — чоловік — ВАСИЛЬ

У ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Незабутнього ЧОЛОВІКА

св. п.

Проф. ВАСИЛЯ РАТИЧА

відправиться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в Українській Католицькій Церкві

Пр. Д. Марії в Ню Брансвік, Н. Дж. дня 13 травня 1978 р. в 9-ій год. ранку

Родину, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина — АННА
Сини: ЛЮБОМИР, ОЛЕГ і РОСТИСЛАВ з Родинами

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА

бл. п.

Мґр ІВАНА ЛЮБОМИРА ЙОЙКО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

12 травня 1978 р., в церкві Покрова Божої Матері, Озон Парк, Н. Й.;
12-го травня 1978 р., в Apostoles Mnes, Арґентина;
в неділю, 21 травня 1978 в церкві св. Юра, 7-ма вул., Ню Йорк, о год. 4 по пол.

Про молитви за душу Покійного просить, в глибокому смутку — дружина ВОЛОДИМИРА

ЖИДІВСЬКИЙ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

раїни, український організм того застрику не прийняв. До документального виявлення цього факту і написання сценарію українського „Голокасту" покликані насамперед українські наукові установи у вільному світі — УВАН, Т-во ім. Т. Шевченка, УВУніверситету та велика вже громада українських учених-істориків, соціологів, економістів і дослідників з усіх галузів життя, що перебувають тепер поза межами Батьківщини. Вважаємо це завдання за вельмипочесну й історичну місію цієї дуже цінної серед нас громади людей.

Знаємо, написання такого „сценарія" вимагає великого труду і ще більше коштів. Та, ми глибоко переконані, українське вільне суспільство зрозуміє неодзовність виявлення правди та,як уже не раз, допоможе не словом, але й щедрим ділом. Коли ж іде про Українську Православну Церкву, то від заrання свого існування вона жила смутками і радощами своєї нації та постійно була доброчинцем і щедрим добродієм на всі національні потреби. Буде вона помічною і в цій потребі.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. інж. Юліяна Муссаковського

складаємо 25.00 дол. на Ювілейний Фонд УАГ у Львові.

•

Родині Покійного висловлюємо цією дорогою наше щиродружнє співчуття.

Трентон, Н. Дж. Галина й Іван КОСТЮКИ

Замість квітів на могилу Воїнові-Лікареві, Учасникові Першої світової війни, Визвольних Змагань УГА, щирим Лікарем в краю, згодом в Зальцбургу, Австрія, а останньо в Чікаго в ЗСА

сл. п. лікар Василь Стефурак

складаю на Пресовий Фонд „Свободи" 10.00 долярів.

Нехай пам'ять про Нього не загине.

Бервин, Ілл. М. ЯРЕМЧУК

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в суботу, 6-го травня 1978 року, ненадійно, упокоївся в Бозі, на 64-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, СИН і БРАТ

бл. п. КОНСТАНТИН ПАСТУШАК

довголітній член хору „Кобзар" у Філядельфії, Па.

ПАРАСТАС в середу, 10-го травня 1978 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в четвер, 11-го травня 1978 р., з того ж похоронного заведення, о год. 8-ій ранку, до української католицької церкви Благовіщення в Мелровс, Па., а опісля на цвинтар у Факс Чейсі.

В глибокому смутку:
дружина — МИХАЙЛИНА
син — РОМАН з дружиною ЛІДОЮ і донькою ДОРОЮ
мати — ЕЛИЗАБЕТА
брат — БОГДАН з дружиною ІРИНОЮ і з синами
сестри:
ТЕОДОЗІЯ КОГУТ з чоловіком ІВАНОМ і синами
МАРІЯ ЮСЬКІВ з чоловіком ЙОСИФОМ і дітьми
ОЛЬГА ТУЗЯК з дітьми
та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в неділю, 7–го травня 1978 р. упокоївся в Бозі, на 93-му році життя, наш Найдорожчий ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п. МИХАЙЛО ЛОТОЦЬКИЙ

довголітній співробітник щоденника „Діло" у Львові і щоденника „Свобода".

ПАРАСТАС в п'ятницю, 12-го травня 1978 р., о год. 8:15 веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в суботу, 13-го травня 1978 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Благовіщення Пресв. Богородиці у Мелровс, Па., а опісля на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі.

У глибокому смутку:
син — ВОЛОДИМИР з дружиною ФРЕДОЮ
донька — ОЛЬГА КУШНІР з чоловіком СТЕПАНОМ і доньками МАРІЄЮ, ХРИСТИНОЮ і ТЕРЕСОЮ
та ближча і дальша Родина

Програма ДНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ *в Чікаґо, Ілл.*

19-го, 20-го та 21-го травня 1978 року

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ТРАВНЯ

7:30 веч. — Молебень в намірені Українського Народу, згадуючи Жертви Великого Голоду 1932-33, з участю ієрархії українських церков — Архиєпископа КОНСТАНТИНА, Єпископа ЯРОСЛАВА та Пастора ГАРБУЗЮКА в центрі міста на площі DALEY CENTER.

СУБОТА, 20-го ТРАВНЯ

Від 9-ої до 6-ої веч.:
1. Виставка українського народного мистецтва — писанки — вишивки — різьба — кераміка. Площа КАСИ „САМОПОМІЧ"/Каппи біля Інституту Модерного Мистецтва
2. Виставка Скульптур — Інститут Модерного Мистецтва
3. Малярська виставка — заля Т-ва „ЛЕВИ"

1-3-5:
4. Виступи танцювальних та музичних ансамблів Площа КАСИ „САМОПОМОЧІ"/Каппи

9:00 веч. — ВЕЛИКА ЗАБАВА в залях BISMARCK ГОТЕЛЮ — 171 W. Randolph St., оркестри: „ВЕСЕЛІ ЧАСИ" та „РУШНИЧОК" з Монтреалю, співає до танців ЛЮБОМИРА з Монтреалю

НЕДІЛЯ, 21-го ТРАВНЯ

3:00 по пол. — ВЕЛИКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ КОНЦЕРТ в AUDITORIUM THEATER — 70 E. Congress
Виступають:
ПАВЛО ПЛІШКА, співак Метрополітальної Опери в Ню Йорку
ІЯ МАЦЮК-ГРИЦАЙ з Ню Джерзі
Чоловічий хор „ПРОМЕТЕЙ" з Філядельфії під диригентурою маестра М. ДЛЯБОГИ
Танцювальний ансамбль ОДУМ-у „ВЕСНЯНКА" з Торонта під мист. керівництвом БАЛДЕЦЬКОГО

Квитки вступу на Концерт можна набувати в касах „Певність" та „Самопоміч" в Дельті, Українській книгарні та „тикетрон".

Українці міста Чікаго та Митрополії — закликаємо Вас до численної участи у святкуваннях Днів Української Спадщини.

Покажіть свою масовість — хай до Вас приглядаються в той день Ваші співмешканці.

Український Конгресовий Комітет Америки
Відділ в Чікаго

Рідна Школа в Пармі в 1977-ім році

Відбуті 18-го березня 1978 р. 22-гі Загальні Збори Т-ва „Рідна Школа" у Пармі, Огайо, дають змогу поділитися із загалом громадянства звітом про стан навчання молоді предметів українознавства у Великому Клівленді. Нарадами 47 членів Т-ва проводив д-р Вол. Базарко, а секретаріював Б. Ковч. Звітували голова інж. Є. Небеш і Вас. Камінський за працю Управи в минулім році, дир. Вас. Іванчук про Школу Українознавства, а інж. І. Фур за Контрольну комісію.

Попередній рік для Товариства був успішним і ювілейним. Ведення української школи в суботи, у Клівленді започатковано в жовтні 1950 р., а Товариство для її фінансування засновано 29-го листопада 1953 р. Чвертьстоліття праці цієї найважливішої організації утривалив Громадський комітет під патронатом Українських Злучених Організацій — Відділу УКК виданням документальної 160-сторінкової книги і бенкетом 15-го жовтня 1977. Ювілеєм займався Громадський комітет під головуванням адв. д-ра Б. Футея, у складі якого інж. І Фур очолював Видавничу Комісію, а підписаний був технічним редактором. Вислідом праці цього Комітету було придбання на цілі Школи трьох тисяч дол. Товариство спільно із Школою Українознавства урядило Ялинку, Шевченківський концерт для всієї громади (спільно з усіми молодечими організаціями і Школою Православних парафій) і традиційний День молоді на закінчення шкільного року на площі біля церкви св. Андрія в Пармі. Місячні оплати від 251-го учня у 13 Відділах Школи з 15 учителями, покрили лиш 54 відс. бюджету, а решту Управа мусіла здобувати з коляди та згаданих імпрез. Вклад Громадського комітету, тобто дохід з ювілейних святкувань, зменшив Управі в тім році журбу за фонди. Всі видатки Т-ва і Школи винесли 20,586 дол.

Збори висловили подяку усім діловодам і працівникам з Управи й Громадському Комітетові, Учительському складові і о. дек. Яр. Сіркові за дарове відступлення будинку в парафії св. Йосафата на ювілейні імпрези — та попрощали двох співосновників Т-ва — інж. І. Фура і Вас. Камінського, які на протязі 25-ти років видатно співділяли у різних функціях.

Головою Т-ва переобрано інж. Є. Палку, а на внесок Номінаційної комісії до Управи увійшли: (поазбучно) д-р В. Базарко, п-і Дармохвал, Т. Древницький, інж. Гр. Завадівський, інж. Яр. Когут, С. Космос, д-р Є. Небеш, Мирослава Оришкевич, Дм. Струс і Мирослава Футей. Контролерами будуть: д-р З. Голубець, інж. О. Мороз і С. Глуховецький. Співосновника Василя Камінського відзначено Почесним членством Т-ва.

У тривозі за наше майбутнє дискутанти застановлялися над сучасним станом і щораз більш байдужним відношенням батьків до придбання їх дітьми знання і вживання української мови та закликали їх до зусиль, щоб цей стан поправити і недопускати до зменшення учнів і дисципліни у Школі. Збори рішили просити парохів пригадувати мирянам з амвон на цей їх перший і найважливіший обов'язок. Також ювілейна книги із 184 ілюстраціями чекає ще на покупця і поширення, а її ціна 5 дол. є нижча від коштів видання.

Степан Кікта

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Д-р Мирослав Харкевич очолив нову Управу Метрополітального Відділу УККА в Чікаго

У неділю, 9 квітня ц. р. відбулися в Чікаго, в приміщеннях Дому СУМА чергові, п'яті Загальні Збори Метрополітального Відділу УККА. Присутніх було 94 умандатованих представників: 47 делегатів від організацій і 47 платників Українського Національного Фонду. Президію Зборів очолив д-р Роман Кобилецький, а його заступала Уляна Терлецька та секретарював Тарас Дрозд. До Президії запрошено також інж. Дмитра Григорчука від Екзекутиви УККА та адв. Бориса Антоновича, стейтового репрезентанта.

Від керівних Органів першим звітував голова ред. Михайло Панасюк, який накреслив загальну філософію чікаґського Відділу УККА з його світлами й тінями. Він радше говорив про недоліки праці, але звіти окремих референтів чітко виказали, що уступаюча Управа з ред. Панасюком у проводі зробила дійсно велику й корисну працю для української спільноти. З черги звітував скарбник Відділу Василь Бражник, подані цифри якого були підтверджені звітом. Від Національного Фонду звітував Антін Коцепула, який міг похвалитись фактом, що завдяки його старанням та групи людей на чолі з Марчуком Михайлом та інж. Ґоляшем Степаном, чікаґський Відділ опинився першуном Національного Фонду. Від Ради Українського Шкільництва при Відділі УККА звітував проф. Мирослав Семчишин, який зокрема підкреслив недостатню організацію українських студентів високих шкіл та загальне зменшення числа учнів українознавчих шкіл, що є загальним явищем. Д-р Юліян Куляс звітував дуже цікаво про його колосальну працю на зовнішньому відтинку, так перед визначними предпредставниками федерального уряду, як теж перед іншими етнічними групами, де він часто вів перед й висував ініціятиву. Акція у справі упорядкування т. зв. української околиці опинилась сьогодні у завішенні, не зважаючи на позитивне ставлення до цієї справи цілої міської управи, з причини ворожого ставлення деяких меншинних сусідських груп. Д-р Павло Надзікевич поінформував зібраних про пляни й підготову до „Днів Української Спадщини", що заповідаються цього року особливо величаво. Організатори сподіваються притягнути до тих святкувань деякі найкращі мистецькі одиниці північно - американського континенту. Звіт хворого голови Конференції Молоді відчитав ред. М. Панасюк. Іван Павлик проаналізував від Контрольної Комісії цілість праці Відділу, ствердив багато досягнень та деякі недотягнення і поставив пропозицію на уділення абсолюторії для уступаючих Керівних Органів.

У діловій і живій дискусії забирали голос У. Терлецька, д-р Т. Воробець, д-р Лозинський, інж. Голяш, інж. Боднар, інж. Гарасовський, проф. Семчишин, мґр Ничай, д-р Мачук, пані Заяць, інж. Бережан, д-р Головатий, панове Іванюк, Яценків та інші.

Порушено в цій дискусії багато проблем так загально національного, як теж місцевого характеру, від недоліків Беоґрадської конференції до справ т. зв. „української околиці". На деякі запити відповідали та давали вияснення відповідні референти уступаючої Управи.

З черги голова Номінаційної комісії Ярослав Загородний подав доволі довгу листу кандидатів до Керівних Органів чікаґського Відділу УККА. Листа ця містила прізвища чільних представників активних політичних, громадських, церковних і професійних організацій. До Управи, Контрольної комісії та Товариського суду обрано понад тридцять п'ять осіб. Управу очолив д-р Мирослав Харкевич, містоголовами обрано д-ра Михайла Коса, д-ра Юліяна Куляса, пана Павла Коновала, Надію Стельмах і інж. Юрія Дячишина, секретарем Дмитра Багрія, організаційним референтом Івана Деркача та скарбником Василя Бражника. Цих дев'ять осіб будуть становити Президію Управи, на раменах якої спочиватиме головний тягар праці. До Керівних Органів увійшло багато осіб з попередньої Управи, які вже раніше виконали велику громадську роботу та далі працюватимуть в таких найважливіших секторах праці, як Рада Шкільництва, Конференція Молоді, Український Народний Фонд, Імпрезова Комісія та багато інших. Крім вгорі названих членів Президії до Управи були обрані (в поазбучному порядку): Стефанія Борович, Лука Ботвин, інж. Володимир Бережан, Віктор Войтихів, інж. Василь Голод, інж. Мирон Гриневич, інж. Степан Ґоляш, д-р Пилип Демус, Іван Деркач, Григорій Дронь, Тарас Дрозд, Лев Казанівський, Богдан Кашуба, Антін Коцепула, Мирон Лущак, Любо Мацюк, д-р Павло Надзікевич, мґр Володимир Ничай, ред. Михайло Панасюк, д-р Павло Питель, проф. Мирослав Семчишин, Анна Стародуб, Ірина Субота, Микола Сенчишак, д-р Павло Турула, Петро Хома та пані Марія Юзефович. До Контрольної комісії увійшли: д-р Юрій Мачук, інж. Дмитро Григорчук,, Дмитро Грушецький, Марія Дрогомерецька і Петро Куліш. Товариський суд: адв. Роман Смук, д-р Роман Кобилецький, Данило Завертайло, д-р Борис Антонович і д-р Богдан Олексюк.

Новообраний голова д-р Мирослав Харкевич подякував їа честь і довір'я, як теж поділився із зібраними своїми думками, ідеями й плянами розв'язки найважливіших проблем. „В поневоленій Україні за ґратами, за кільчастими дротами всяких невільничих таборів та за мурами „психушок" є перший фронт боротьби за українські святі права і за українську правду, що його світло заступають Морози, Шухевичі, Тихі, Лук'яненки й Матусевичі. Вони всі голосно кличуть, що вже більше не бути московсько - совєтській неволі, українські люди хочуть Самостійну, Соборну Українську Державу. Ми в діяспорі представляємо собою другий фронт боротьби за ці самі права, а УККА є одним з командних постів цього фронту. Лише об'єднані, вкладом праці в громадській дії і грошовими пожертвами зможемо виконати свій обов'язок супроти поневоленої Батьківщини й наших нескорених - одержимих".

На тому закінчено п'яті Загальні Збори Метрополітального Відділу УККА в Чікаго.

Тарас Дрозд

Загальні Збори Братства 1-ої УД УНА в Клівленді

Почесним гостем на Загальних Зборах Станиці був побратим о. диякон Володимир Волощук з Кентону, який свої дияконські свячення дістав з рук єпископа Василя Лостена в неділю, 25-го вересня 1977 в церкві св. Апостола Андрія Первозваного в Парма, Огайо.

Річні Загальні Збори Станиці Братства 1-ої УД УНА в Клівленді відбулися 23-го квітня 1978 в домівці СУМА в Парма, Огайо.

Збори відкрив голова Станиці Лев Кусяка, вітаючи всіх присутніх, а згодом передав дальше ведення Зборами покликаній Президії, що її очолив інж. Мирон Радзикевич, перший голова Станиці з-перед 25 років і Теофіль Цішкевич як секретар.

Звіти уступаючої Управи Станиці дали вичерпний образ активности не тільки Управи, але й цілої Станиці. Коли послужитися окремими цифрами у фінансовому звіті такі, як дотації на оборонні акції політичних в'язнів на суму 265 долярів (чистий дохід з концерту хору „Бурлаки" при Станиці Братства в Торонті), 100 дол. на оборону Юрія Шухевича, заініційовану Краєвою Управою Т-УСМ-у, 100 дол. на ФКУ, 100 дол. на „Вісті Комбатанта", 100 дол. на УККА і його нове Інформаційне Бюро в Вашінґтоні, 25 дол. на бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі, по 50 долярів для місцевих організацій Пласту і СУМА і переведені збірки на охорону могил впавших вояків і інвалідів на суму понад 1,200 долярів і інші менші дотації на терені Клівленду вказують, що Станиця Братства передала на харитативні і політичні цілі понад 2,000 долярів, що було вислідом послідової праці через цілу каденцію, оминаючи всі інші видатки адміністраційного характеру.

Станиця Братства 1-ої УД УНА в Клівленді хоча не численна (коло 60 членів), але завжди активна в Братстві і на терені клівлендської громади здобула собі право „передових" напротязі довгих років свого існування. Імпрези Станиці завжди належать до кращих в громаді.

Після звітів Управи, голова Контрольної комісії, пор. Ігор Руденський подав внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі з признанням, що й одноголосно признано.

Після короткої перерви Номінаційна комісія в складі: сот. Остап Чучкевич, пор. Ігор Руденський і дес. Володимир Баран запропонували Загальним Зборам такий склад Управи: Лев Кусяка — голова, Володимир Баран — заст. голови, Теофіль Цішкевич — секретар, Михайло Форемський — фін. реф., Володимир Швед — хорунжий, Степан Корлятович — хорунжий, Михайло Теслюк — хорунжий, інж. Роман Возняк — член, Михайло Кігічак — член, та Дмитро Деркач — член, Контрольна комісія — пор. Ігор Руденський, сот. Остап Чучкевич, дес. Тарас Загаєвич; делегати до місцевого УЗО — УККА: Володимир Баран, Теофіль Цішкевич. Запропонований Номінаційною комісією склад нової Управи присутні прийняли одноголосно.

Після вечерпання Загальних Зборів порушено ще відзначення 35-ліття Дивізії, яке заплановано на пізню осінь — жовтень-листопад. Порушено рівнож оформлення матеріялів про Станицю до ювілейного видання Українських Злучених Організацій — Відділу УККА в Клівленді з нагоди 50-ліття існування, про хроніку в Альманаху Братства й інші.

Із вірою в успіхи в новій каденції Збори закрито о год. 7:30 вечора.

Лев Кусяка

Велика українська виставка...

(Закінчення зі ст. 3-ої)

додали нам заохоти і переконали в доцільності такої виставки. Вирішено не охоплювати всі галузі народного мистецтва, а зосередитись лише на тканинах, вишивках і писанках, натомість представити їх всебічно, репрезентуючи всі українські землі, з відповідними поясненнями, мапами, знімками. Виставка складатиметься з 90 дбайливо підібраних, автентичних експонатів — текстилів, створених в другій половині 19-го і першій чверті XX-го століття та збірки 370 писанок Тані Осадци, погрупованих після орнаменту та ґеографічно. Серед текстильних експонатів є килими, плахти, запаски, рушники і велика збірка жіночих і чоловічих сорочок. Деякі з цих речей позичені для виставки з „Клівлендського Музею Мистецтва, з Українського Музею-Архіву в Клівленді та з Українського Музею в Ню Йорку, але більшість експонатів позичено від українських поселенців в Огайо, які привезли ці цінні зразки української народної творчости і їх зберегли.

У виборі експонатів та іншими фаховими порадами допомагала, запрошена Комітетом на консультацію, куратор Українського Музею в Ню Йорку мґр Оксана Грабович. Її вартісні вказівки були допоміжними в проєктуванні виставки. Каталог, складений зі вступної статті мґр Н. Дейчаківської, пояснювальних описів і світлин, термінологічного словничка, можна буде набути на виставці.

Офіційне відкриття відбудеться 21-го травня, 2:30 по полудні в залях The Western Reserve Historical Society; 10825 East Blvd., Cleveland, Ohio. В програмі відкриття: показ примінення української вишивки до сучасного одягу, виведення гагілок, гостина в заряді комітету складеного з Клівлендських Відділів СУА.

Виставка триватиме від 21-го травня до 10-го вересня. Щоб дати нагоду відвідувачам краще ознайомитись з цими ділянками української народної творчости, Комітет запланував недільні програми: 18-го червня, 2:30 по полудні — показ писання писанок і фільм С. Новицького „Писанка". 16-го липня, 2:30 по полудні — показ вишивання різними стібами. 13-го серпня, 2:30 по полудні — висвітлення прозірок „В музеях України". 10-го вересня, 2:30 по полудні — музичний виступ і закриття.

Сподіємось, що цю виставку протягом трьох місяців відвідає чимало американської публіки, а українське громадянство, зокрема молодь, поцікавляться також. Члени Комітету „Українська Спадщина" пізнали з досвіду, як багато можна навчитися, скільки скористати в контакті з красою творчого духа народу. Тому запрошуємо всіх прийти, побачити і збагатитися оглядинами виставки.

Неоніля Винарська

***

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді й вільному світі нового свідомого члена!

***